

Νομίζουμε πως ο Άνθρωπος είναι δεδομένος. Κι όμως. Θα παλεύουμε πάντα για τα αυτονόητα. Ενώ οι εποχές και οι καιροί κάνουν τους κύκλους τους, ο Άνθρωπος εξελίσσεται. Εντούτοις διατηρεί όλες τις άλλες στιγμές και τις ξαναζει. Η Ανθρωπότητα ξαναζει συνεχώς την πρώτη της μέρα. Ξαναζει και ξανακάνει τις ίδιες ανακαλύψεις ενώ προχωρά και συλλέγει νέες. Καμία εποχή δεν ήταν ούτε θα υπάρξει τέλεια, καμία εποχή δεν θα εξαντλήσει την ανθρωπότητα μας.

Κι αν υπάρξει τέλος και έρθει μια τελευταία μέρα, αυτή θα ανακεφαλαιώνει όλη την ανθρώπινη Ιστορία όπως ένας Άνθρωπος, δίχως να το ξέρει, δίχως να 'μαι σίγουρος, ανακεφαλαιώνει όλη την Ιστορία. Κι αυτά που έγιναν κι αυτά που θα γίνουν, κι έτσι ο κάθε άνθρωπος με την ζωή του, όπως την αποφασίζει, ψηφίζει για τους αιώνες που έρχονται, συναποφασίζει για το τέλος.

Έχουμε την παράδοξη τιμή να ζούμε την αποτυχία της Ανθρωπότητας. Υπάρχουν τρόποι να ζεις μέσα σ' αυτήν. Ο πιο επικίνδυνος είναι αυτών που απολαμβάνουν σα δικαίωση την αποτυχία. Αρκούνται στην καταγγελία με τον νου προσηλωμένο στα περιττώματα. Βρίσκουν εκεί φως πολύτιμο. Η χαρά τους είναι η χαρά των ορνέων και πρέπει να γίνει σεβαστή. Τα κοπάδια των κορακιών είναι όμορφα κι αυτά όταν πετούν πάνω από τα χωράφια που καίει ο ήλιος. Η ερήμωση των σπαρτών μετά την συγκομιδή είναι ένα κομμάτι της Ιστορίας που πρέπει να αντικρίσουμε. Στην μυρωδιά της καμένης, από τον δεινό ήλιο, γης υπάρχει κάτι πέρα από τον χρόνο, μια αίσθηση ελευθερίας.

Υπάρχουν όμως κι άλλοι τρόποι. Υπάρχει κι αυτός που βλέπει όσα πεθαίνουν να τον σπρώχνουν στην αλήθεια. Ο τρόπος αυτών που βλέπουν νόημα στην ανθρώπινη περιπέτεια όταν αυτή διαψεύδεται. Αυτών που βαδίζουν στο τίποτα. Η μάλλον σ' ένα τίποτα που δεν ολοκληρώνεται ποτέ. Ενώ δεν υποτιμούν τη δικαιοσύνη, την ομορφιά, την ευγένεια, το αίσθημα και την αίσθηση, το καλό και το κακό, την υγεία, ξέρουν πως δε μπορούν να βασιστούν σ' αυτά. Δεν μπορούν να εκτιμήσουν αυτά τα πράγματα το γεγονός της ζωής. Και ζητούν και αισθάνονται πως κάτι άλλο εκκρεμεί διαρκώς που είναι πιο κοντά στο τίποτα παρά στο κάτι. Και μένουν εκεί. Και δε μπορούν να σταθούν. Κι αυτοί οι πάμπλουτοι άνθρωποι είναι φτωχοί. Και η φτώχεια τους πλουτίζει. Και η φτώχεια τους είναι κρυφή και βαθιά και κανείς δεν θα την δει και οι ίδιοι συχνά δε την γνωρίζουν και γι' αυτό συχνά βασανίζονται αντί να χαίρονται. Και η φτώχεια τους είναι τόσο ανθρώπινη που θα τους καταδιώκει όλες τις ημέρες της ζωής τους.